

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Znak: PNK.III.431.48.2023

Kielce, dnia 11-10-2023

**Pan
Grzegorz Piec
Starosta Konecki**

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę problemową w zakresie realizacji przez Powiat Konecki¹ ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej² w dniach 11-12 września 2023 r. przeprowadziły: Edyta Adamczyk – inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli w Wydziale Prawnym, Nadzoru i Kontroli (kierownik zespołu kontrolnego) oraz Magdalena Ściwiarska – inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli w Wydziale Prawnym, Nadzoru i Kontroli (członek zespołu kontrolnego), na podstawie pisemnych upoważnień do przeprowadzenia kontroli nr 590/2023 oraz nr 591/2023 z dnia 24.08.2023 r. wydanych przez Z-cę Dyrektora Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego.

Kontrolę przeprowadzono w siedzibie Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce, na podstawie dokumentacji elektronicznej otrzymanej od Starosty Koneckiego za pośrednictwem platformy e-PUAP.

Podstawa prawna kontroli:

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej³, art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie⁴ oraz art. 8 ust. 1 u.n.p.p.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

¹ Siedziba Starostwo Powiatowe w Końskich, ul. Stanisława Staszica 2, 26-200 Końskie – zwany dalej Powiatem

² T. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 945 - zwana dalej u.n.p.p.

³ T. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224

⁴ T. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 190

Sprawdzenie realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w przedmiocie:

1. organizacji harmonogramu dyżurów dla mieszkańców,
2. poprawności ogłoszenia konkursu oraz zawarcia umowy z organizacją pozarządową na prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej oraz punktów nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego,
3. czy porozumienia z gminami, o których mowa w art. 9 u.n.p.p. zawierają elementy określone w art. 9 ust. 1 pkt 1 i 2 u.n.p.p.,
4. czy porozumienia z okręgową radą adwokacką i radą okręgowej izby radców prawnych, o których mowa w art. 10 u.n.p.p. zawierają elementy określone w art. 10 ust. 1 u.n.p.p.,
5. czy Powiat dopełnił obowiązku zawiadomienia Wojewody o zawartych porozumieniach albo wskazaniu adwokatów lub radców prawnych, wyznaczonych do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w trybie, o którym mowa w art. 10 ust. 2 u.n.p.p.,
6. czy umowy z radcami prawnymi lub adwokatami, o których mowa w art. 6 ust. 1 u.n.p.p., zawierają elementy określone w art. 6 ust. 2 u.n.p.p. oraz czy radcowie prawni i adwokaci, posiadają upoważnienia do przetwarzania danych osobowych, osób korzystających z usług.

Kontrola obejmowała sposób organizacji przez Powiat Konecki nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w 2023 roku (od 01.01.2023 do zakończenia czynności kontrolnych) oraz organizacji przez Powiat konkursu w 2022 roku na powierzenie organizacji pozarządowej prowadzenia punktów przeznaczonych na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w 2023 roku.

Ocena działalności jednostki:

Wykonywanie zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej przez Powiat Konecki – **oceniam pozytywnie⁵.**

Ustalenia kontroli:

1. Organizacja harmonogramu dyżurów dla mieszkańców

Na terenie powiatu koneckiego funkcjonują 3 punkty:

⁵ Wojewoda Świętokrzyski stosuje, zgodnie z zarządzeniem Nr 132/2019 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli zewnętrznej przez pracowników Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

- a) punkt nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzony przez radców prawnych i adwokatów w siedzibie Starostwa Powiatowego Końskich,
- b) punkt nieodpłatnej pomocy prawnej zlokalizowany w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Stąporkowie,
- c) punkt nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego zlokalizowany w siedzibie Urzędu Gminy w Fałkowie.

Liczba punktów odpowiada mnożnikowi zdefiniowanemu w art. 20 ust. 4 - art. 8 ust. 2 u.n.p.p.

Zgodnie z art. 11 ust. 1b u.n.p.p. Powiat powierzył prowadzenie 2 punktów: w Stąporkowie i Fałkowie, organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego⁶ – Fundacji Rozwoju Świadomości Obywatelskiej Experto Pro Bono, wyłonionej w otwartym konkursie ofert, stosownie do art. 11 ust. 2 u.n.p.p.

Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego odbywa się w każdym punkcie w wymiarze 5 dni w tygodniu przez 4 godziny dziennie, stosownie do zapisu art. 8 ust. 3 u.n.p.p. z wyłączeniem dni o których mowa w art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy⁷.

2. Ogłoszenie konkursu na prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego

Organizację pozarządową wyłania się corocznie w otwartym konkursie ofert, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁸.

W celu wykonania obowiązku powierzenia prowadzenia punktu organizacji pozarządowej, Zarząd Powiatu w Końskich ogłosił otwarty konkurs ofert pod nazwą „Realizacja zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej na terenie powiatu koneckiego w 2023 r.”.

Zgodnie z art. 13 ust. 3 pkt 1 i 3 u.d.p.p. ogłoszenie o konkursie zostało zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Końskich oraz na stronie internetowej Powiatu.

Analiza ogłoszenia wykazała, że zawierało ono elementy wskazane w art. 13 ust. 2 u.d.p.p. Kontrolujące zwróciły uwagę, że w pkt X Zał. nr 1 i 2 ogłoszenia wpisano zwrot „oraz edukacji prawnej”, zamiast „oraz mediacji” (akta kontroli nr 7). Regulacje art. 11d u.n.p.p., do którego odnoszą się zapisy w ww. załącznikach nie dotyczą edukacji prawnej lecz udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz mediacji.

⁶ Zwana dalej organizacją pozarządową

⁷ T. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1920

⁸ T. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 571 - zwana dalej u.d.p.p.

Wyłonienie organizacji pozarządowej nastąpiło w terminie określonym w art. 11 ust. 12 pkt 1 u.n.p.p.⁹

Wyniki otwartego konkursu ofert ogłoszono niezwłocznie po wyborze ofert w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Końskich oraz na stronie internetowej Powiatu zgodnie z art. 13 ust. 3 pkt 1 i 3 w zw. z art. 15 ust. 2j u.d.p.p. W ogłoszeniu o wynikach konkursu uwzględniono wszystkie wymagane w art. 15 ust. 2h u.d.p.p. elementy, czyli nazwę oferenta, nazwę zadania publicznego oraz wysokość przyznanych środków publicznych.

3. Zawarcie umów z organizacjami pozarządowymi

Powiat Konecki, zgodnie z art. 11 ust. 7 u.n.p.p., w dniu 22.12.2022 r., zawarł dwie umowy z organizacją pozarządową, aneksowane 18.01.2023 r., na prowadzenie punktów: nieodpłatnej pomocy prawnej w Stąporkowie oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w Fałkowie.

Umowy z organizacją pozarządową uwzględniają wszystkie elementy określone w art. 6 ust. 2 pkt 1, 1a i 3-6, 6a u.n.p.p., jak również zapisy dotyczące zadań z zakresu edukacji prawnej realizowanych przez organizację pozarządową, określonych szczegółowo w ofercie, która jest załącznikiem do umowy.

W powyższym zakresie stwierdzono *uchybień*:

- zbyt ogólne określenie w umowach sposobu korzystania z lokalu, w którym będzie usytuowany punkt nieodpłatnej pomocy prawnej/nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego (tj. nieodpłatnie - § 2 ust. 11 umowy) – art. 6 ust. 2 pkt 3 u.n.p.p. (akta kontroli nr 8, 9),
- w § 2 ust. 3 umowy Nr PS.524.2.27.2022 r. widnieją inne godziny realizacji zadania w punkcie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w Fałkowie niż wskazane: w załączniku nr 4.1. do ww. umowy „Szczegółowy harmonogram realizacji zadania publicznego (...)”, na stronie internetowej Powiatu, na stronie internetowej <https://www.gov.pl/> Serwisu Rzeczypospolitej Polskiej – Nieodpłatna pomoc oraz w zawartym Porozumieniu PS.524.2.28.2022 z Gminą Fałków z dnia 23.12.2022 r. (akta kontroli nr 8).

Kontrolujące zwróciły również uwagę na następujące kwestie zawarte w umowach z organizacją pozarządową:

- w § 2 ust. 7 pkt c umów, cytując przepis art. 4a ust. 1 u.n.p.p. (pkt 1-5) wskazujący zakres nieodpłatnej mediacji, pominięto pkt 2 (akta kontroli nr 8, 9),

⁹ Uchwała Nr 152/2022 Zarządu Powiatu w Końskich z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert pn.: „Realizacja zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej na terenie powiatu koneckiego w 2023 r.”

- w § 2 ust. 15, § 9 ust. 3 umowy Nr PS.524.2.26.2022 r. użyto zwrotu odnoszącego się do nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, które nie jest świadczone przez organizację pozarządową w punkcie wskazanym w tej umowie (akta kontroli nr 9),
- w § 2 ust. 14 i 15, § 6 ust. 6, § 9 ust. 3 umowy Nr PS.524.2.27.2022 r. użyto zwrotu odnoszącego się do nieodpłatnej pomocy prawnej, która nie jest świadczona przez organizację pozarządową w punkcie wskazanym w tej umowie (akta kontroli nr 8).

4. Zawarcie porozumień z gminami

W celu realizacji zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, zgodnie z art. 9 ust. 1 u.n.p.p. Powiat Konecki w dniu 21.12.2022 r. zawarł porozumienie z Gminą Stąporków, a 23.12.2022 r. z Gminą Fałków. Porozumienia uwzględniają wszystkie elementy wskazane w ww. artykule.

5. Zawarcie porozumień z okręgową radą adwokacką i radą okręgowej izby radców prawnych w sprawie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu oraz zawiadomienie wojewody o zawartych porozumieniach/wskazaniu adwokatów lub radców prawnych, wyznaczonych do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej

Zgodnie z art. 10 ust. 1 u.n.p.p. Powiat w kontrolowanym okresie zawarł porozumienie trójstronne z Okręgową Radą Adwokacką w Kielcach i Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach w dniu 28.10.2022 r., z zachowaniem terminu określonego w art. 10 ust. 2 u.n.p.p. Porozumienie uwzględnia wszystkie elementy, o których mowa w art. 10 ust. 1 u.n.p.p.

W zakresie sprawozdawczości ustalono, że Powiat wypełnił obowiązek określony w art. 10 ust. 3 u.n.p.p. poinformowania Wojewody Świętokrzyskiego o zawartym porozumieniu z ORA w Kielcach oraz ROIRP w Kielcach. Starosta Konecki wyjaśnił, że przekazanie informacji nastąpiło w dniu 18.11.2022 r. z uwagi na fakt, że dopiero w dniu 17.11.2022 r. do Starostwa Powiatowego w Końskich wpłynęły egzemplarze papierowe Porozumienia, podpisane przez OIRP w Kielcach i ORA w Kielcach (akta kontroli nr 17).

6. Zawarcie umów z adwokatami i radcami prawnymi

Zgodnie z art. 6 ust. 1 u.n.p.p. adwokat lub radca prawny udziela nieodpłatnej pomocy prawnej na podstawie umowy zawartej z powiatem.

Na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej w 2023 r. Powiat zawarł w dniu 16.12.2022 r. 4 umowy (2 umowy z radcami prawnymi i 2 umowy z adwokatami).

Wszystkie umowy uwzględniają elementy określone w art. 6 ust. 2 pkt 1-6 oraz 6a i 7 u.n.p.p.

Umowy z radcami prawnymi i adwokatami zawierają zapis o powierzeniu przez Powiat danych osobowych do przetwarzania, na zasadach i w celu określonym w umowie.

Dodatkowo ustalono, że w przekazanej do kontroli dokumentacji: ogłoszenie o konkursie (pkt V.7), porozumienia z gminami (§ 6 ust. 2), umowy z adwokatami i radcami prawnymi (§ 5 ust. 1), nie wpisano publikatora niektórych przytoczonych aktów prawnych (akta kontroli nr 7, 10, 11, 13-16).

Uwzględniając powyższą ocenę i uwagi zalecam:

1. szczegółowe określanie w umowie z organizacją pozarządową sposobu korzystania z lokalu, w którym będzie usytuowany punkt udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej/nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego,
2. wzmocnienie nadzoru nad przygotowaniem ogłoszenia o konkursie oraz umowy z organizacją pozarządową w celu uniknięcia niepoprawnych zapisów,
3. przytaczanie publikatorów aktów prawnych w sporządzanej dokumentacji.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz niepoprawnych zapisów, a także o przekazanie - w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego – informacji o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Zbigniew Koniusz
Wojewoda Świętokrzyski